

Nr 27.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående åtgärder för stärkande av den riksdagens kontrollmakt, som beröres i §§ 105, 106 och 107 regeringsformen.

Uti en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 243, av herr *von Friesen* hemställes, »att riksdagen ville uppdraga åt riksgäldsfullmäktige att låta föranstalta om utredning angående åtgärder för stärkande av den riksdagens kontrollmakt, som beröres i regeringsformen §§ 105, 106 och 107».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen,

Angående historik över ifrågavarande grundlagsbestämmelser och deras tillämpning samt framförda reformförslag får utskottet hänvisa till sitt utlåtande, nr 22, vid 1947 års riksdag med anledning av en av herr *Herlitz* då väckt motion (I: 15) om åtgärder för stärkande av riksdagens kontrollmakt över regering, förvaltning och rättskipning.

Sistnämnda motion avslogs av riksdagen på hemställan av konstitutionsutskottet, som emellertid i motiveringen framhöll, att de allmänna synpunkter, vilka motionären anfört i frågan, i flera hänseenden vore beaktansvärda. Till följd av att den statliga verksamheten under senare år vuxit i omfattning och delvis inriktats på helt nya områden av samhällslivet, hade, framhöll utskottet, riksdagens kontrollmakt ställts inför svåra problem vid fullföljande av sina uppgifter. Inom det vida fält som motionen ompände funnes dock endast vad statsrevisionen anginge några uppslag i fråga om kontrollarbets effektivisering, som vid dåvarande tidpunkt vore förtjänta att göras till föremål för utredning. Riksdagen hade emellertid redan uppdragit åt fullmäktige i riksgäldskontoret att utreda frågan om revisionens verksamhet. Vad speciellt anginge spörsmålet om konstitutionsutskottets dechargearbete syntes det utskottet med hänsyn till detta arbetes speciella karaktär lämpligast, att frågan om en omläggning och effektivisering av detsamma vid lämplig tidpunkt utreddes av utskottet självt. Dechargeförfarandet reglerades nämligen av grundlag och inom dettas ram av utskottets interna ordningsregler. Utskottet framhöll vidare, att meningarna vore mycket delade i fråga om värdet och betydelsen av dechargeinstitutet. Vid sådant förhållande kunde det knappast finnas någon möjlighet att nå ett positivt resultat med avseende på en omläggning av dechargeförfarandet.

Under hänvisning till vad sålunda förekommit i förevarande ämne så sent som vid föregående års riksdag, samt under erinran om att herr *von*

Friesen gjort frågorna om konstitutionsutskottets ledamotsantal och kompetensområde till föremål för särskild motion (II: 545), som hänvisats till första särskilda utskottets behandling, får utskottet hemställa,

alt det i förevarande motion framställda utredningsyrkandet ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 juni 1948.

På konstitutionsutskottets vägnar:

JONES ERIK ANDERSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Jones Erik Andersson, Karl August Johanson, Herlitz*, Elmgren*, Mattsson, Sandberg*, Bror Nilsson, Sjö, Damström och Holmbäck; samt

från andra kammaren: herrar von Friesen*, Nilsson i Göteborg, Norén, Kyling, Spångberg*, Hansson i Skediga, Hægghblom* och fru Svedberg*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer:

- 1) av herr *Herlitz* mot motiveringen.
 - 2) av herrar *Holmbäck* och *von Friesen*.
-